

"גדר הפרדה" – מיתוס ומציאות

המיתוס הביטחוני

מיתוס מס' 1: המתאבדים עוקפים את המחסומים וחוזרים לישראל דרך 'מרחב התפר'

עובדות: דו"ח מבקר המדינה בנושא מרחב התפר מיולי 2002 קבע כי "מרבית המחבלים המתאבדים ומכוניות התופת חצו את מרחב התפר לתוך ישראל דרך המחסומים, שהבידוק בהם לוקה ואף גרוע". במקום להתייחס ברצינות להערות המבקר ולפתוח את בעיות הבידוק במחסומים, העדיפה הממשלה לבנות את החומה. האם השיקול הביטחוני דווקא עמד בראש מעייניה?

יתרה מכך, דו"ח "בצלם" אף טוען: "לפי מסמך שהגישה פרקליטות המדינה לבג"צ, אמורים להבנות במכשול [בחומה], בשלב הראשון בלבד, חמישה מחסומים ו-26 שערים חקלאיים. אם המדינה לא תעשה דבר כדי לשפר את יעילותם של המחסומים, עלול להיווצר מצב פרדוכסלי בו דווקא הקמת המכשול תגביר את הסכנה לפיגועים בתוך ישראל" (בצלם, הגדר הרעה, עמ' 24).

מיתוס מס' 2: רק חומה שתקיף את הגדה לחלוטין יכולה להבטיח את הגבול.

עובדות: יש חלופות! אותו דו"ח מבקר המדינה טוען: "הפעילות המבצעית של כוחות צה"ל לא התמקדה במשימות של מניעת מעבר של בני אדם וכלי רכב מאיו"ש לישראל שלא דרך המעברים... ממסמכי צה"ל עלה, כי הנושא שנמצא בראש סדר העדיפויות אינו מרחב התפר אלא הלחימה בעומק שטחי הרש"פ...".

ניתן היה, למשל, לתגבר את כוחות האבטחה, להגביר את מס' הסיורים והתצפיות באזור הגבול, להציב יותר מצלמות וכד'. דו"ח בצלם קובע: "צה"ל החליט לא לבחון חלופה זו בשל המדיניות החדשה שקבע, לפיה אבטחת מרחב התפר היא בסדר עדיפות נמוך... מדיניותו החדשה של צה"ל יוצרת מחסור בכוח אדם לצורך אבטחת מרחב תפר... אם חסימת כניסה של פלסטינים לישראל היא אכן צורך דחוף... מן הראוי שדחיפות זו תתבטא בהקצאת המשאבים הראויים. אם, לחילופין, משימה זו אינה עומדת בראש סדר העדיפויות של מערכת הביטחון, הרי שלא ניתן להצדיק פגיעות כה קשות בזכויות האדם כדי להשיגה". (בצלם, שם, עמ' 25).

מיתוס מס' 3: תוואי החומה חוצץ לחלוטין בין אזורי יישוב ישראלים לבין יישובים פלסטינים.

עובדות: מכלול הפרדה נסלל לעתים קילומטרים ספורים מזרחית לקו הירוק! דווקא תוואי זה מותיר כ-70,000 פלסטינים ממערב לחומה. במלים אחרות: אין שום 'גדר' שמפרידה בין שטחי ישראל לבין כ-70,000 פלסטינים. אז מה ההבדל מבחינת יכולת היחידה שלהם לימרחב התפר?

מיתוס מס' 4: אבל החומה בכל זאת נבנתה למטרת בטחון.

האומנם? אם אכן השיקול לבניית החומה הוא ביטחוני – מדוע היא נבנית במרחק כה רב מ'קו התפר' – אותו כינוי מטעה לקו הירוק? אם התשובה לכך היא 'כדי להבטיח את שלומם של תושבי ההתנחלויות', מתבקשת שאלה נוספת: מדוע לא להקיף את תושבי ההתנחלויות עצמן ב'גדר'? השאלה, כמובן, רטורית. המסקנה המתבקשת: תוואי החומה מעיד על כך שממשלת ישראל בחרה להישאר בשטחים בכל מחיר, ולמנוע כל אפשרות לנסיגה לגבולות הקו הירוק בעתיד.

גבולות המדינה נקבעים לא על ידי מו"מ או בהכרה בינלאומית, אלא על ידי בולדוזר!

המתנחלים בגדה כבר מזמן נהנים מסטטוס מיוחד, שלפיו הם כפופים לחוק הישראלי ולא למרותן של פקודות הצבא או המנהל האזרחי, למרות ששטחי הגדה המערבית לא סופחו לישראל, ומבחינה בינלאומית אלו שטחים

כבושים. כעת המדינה שולחת 'זרועות' של חומה להקיף את כל ההתנחלויות בגדה המערבית, כך שלמעשה הושלם סיפוח בפועל.